ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਜੈਸਜੀਤ ਸਿੰਘ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2023 ਦਾ 6566)

ਸਤੰਬਰ 26,2023

[ਐੱਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 - s.153C-ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ (ਉਸ ਮਿਆਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਿਸ ਲਈ ਕਰਦਾਤਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ) ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 132 – ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ [ਧਾਰਾ 153 (ਸੀ) (1) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ] ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਰੱਖਿਆ ਗਿਆਃ ਧਾਰਾ 153ਸੀ (1) ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਨ੍ਤੂਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ (ਜਿਸ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 153ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)-ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ-ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਏ. ਓ. ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ-ਸਰਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ, ਯੂ/ਐਸ. 132 - ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੰਧਤ ਏ. ਓ. ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਲਵੇਗਾ-ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਵਾਪਸ ਸਬੰਧਤ" ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, (ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ), ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਪੱਖਪਾਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸੀ (ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ), ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਹੈ।

ਸੀਵਿਲ ਸਪੀਲ ਨਂ 6566/2023

ਐਨ ਵੈਣਕਤਰਮੰਨ , ਏ ਐਸ ਜੀ , ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਯਾਦਵ , ਵੀ ਸੀ ਭਾਰਥੀ , ਏ ਕੇ ਕੌਲ , ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਦਾਸ, ਸਬਰਿਸ਼ ਸੁਬਰਾਮਨਿਉਮ, ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨਿਸ਼ਾ ਬਗਚੀ ਅਨਮੋਲ ਚੰਦਨ, ਅਪੀਲਕਾਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ

ਅਜੈ ਵੋਹਰਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਕੇ. ਆਰ. ਮੰਜਨੀ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਕੈਲਾਸ਼ ਜੇ. ਕਸ਼ਯਪ, ਕੇ. ਐਲ. ਜੰਜਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ ਵਿਤਾ ਝਾਅ, ਅਜੈ ਵੋਹਰਾ, ਉਦਿਤ ਨਰੇਸ਼, ਆਕਾਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ।

3. ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਚਾਰ ਸੈੱਟਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ' ਆਈਟੀ ਐਕਟ 'ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 260 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰੇਕ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 2016 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) No.6644 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 19.02.2009 ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੋਟੈਨ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੜ੍ਹਤਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਈ. ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 154 ਏ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਏ. ਓ.) ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ (ਭਾਵ 2016 ਦੇ [ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 6644 ਅਤੇ 2016 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 14447], [2016 ਦੇ ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 23621] 708 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਏਓ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

6. ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਗਚੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 153 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਟੌਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਲੀਆ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

7. ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ, 1961 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 153 ਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 153 ਸੀ ਜਿੰਨੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਹਨ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨਃ -

"153ਉ. (1) ਸੈਕਸ਼ਨ 139, ਸੈਕਸ਼ਨ 147, ਸੈਕਸ਼ਨ 148, ਸੈਕਸ਼ਨ 149, ਸੈਕਸ਼ਨ 151 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 153 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟ ਬੁੱਕਸ, ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਧਾਰਾ 132 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ 31 ਮਈ, 2003 61 ਦੇ ਬਾਅਦ (ਪਰ 31 ਮਾਰਚ, 2021 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਸੈਸਿੰਗ ਅਫਸਰ-

(ਏ) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਛੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਅਤੇ ਖੰਡ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ

ਪ੍ਰਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਰਿਟਰਨ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

(ਬੀ) ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਛੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਛੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾਃ
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਛੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 132ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰਹੇਗਾ। .... ”

(ਏ) (ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਸਾ, ਸੋਨਾ, ਗਹਿਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ, ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕੋਈ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਮੰਗੇ ਗਏ, ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈਃ

ਧਾਰਾ 153 ਏ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਜਿਹੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ, ਜੇਕਰ, ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈਃ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 132 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ

ਮੰਗੀ ਗਈ ਲੇਖਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਛੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। "

8. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਪੀ. ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ: -

"14. ਹੁਣ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 132 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 153ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਉਹ ਕੀਮਤੀ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਲੇਖਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਾਲੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 153 ਏ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਛੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 132 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਗਰੁੱਪ ਆਫ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 5.1.2009 ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਅਜਿਹੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਾਤਾ ਪੁਸਤਕਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਮੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਮੁੜ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। "

9. ਧਾਰਾ 153ਸੀ (1) ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਨ੍ਤੂਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਟੈਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਗਿਣੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਰਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ (ਜਿਸ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 153ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ [ਧਾਰਾ 153 (ਸੀ) (1) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ] ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਟੈਤੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

10. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. ਐਸ. ਪੀ. ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਧਾਰਾ 132 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਸ਼ੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏ. ਓ. ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਏ. ਓ. ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੁਆਰਾ (ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ) ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਪੱਖਪਾਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਸੀ (ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ), ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਅਨੁਪਾਤਕ. ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 153-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 153-ਸੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਪਾਠ ਉਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

11. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ; ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ

ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate